

Csontos Márta

A megrajzolt nő

A pasztell árnyalatú fügefalevél az ikszedik nap után kezdett színesedni, így Éva önvédelemből magára terítette abban az időzónában, ahol többé számára már nem volt hely, ahol letört a kilincs a kertkapuról, s a kerítés mögött neki már nem volt részesedése. Romlandó, puhatestű sellőként feküdt rá a napszáritotta homok domborulatok tetejére. Ott feküdt kiterítve a nagy kozmikus rajztáblán, már nem volt értelme fától fáig tovább kúszni, keze remegett a kavargó szélben, teste nyomokat hagyott a terepen, de tudta, hogy valójában már nincs ott, át kell lépnie a létezés túloldalára, át kell emelnie magát valahova máshova, egy másik otthonába, mely látszólag közel van,- de soha nem ér oda.

Mégis, határozott mozdulattal lépett a kifutóra, végignézett magán, s tudta, test és lélek feneketlen mélységeit a szerepjátékokhoz változatos kellékekkel takarni kell.

Bátran libbent az új színdarab arénájába, már nem félt, megtanult minden ajtót kinyitni, megtanulta sminkecsétét kezelni.

Közben a Nagy Úr odafönt sokáig lapozott a vázlatfüzetében, de nem tudta a végleges formát biztonsággal kiválasztani, s miközben gyönyörködött a rajzokban, a szabálytalanság harmóniájában végleg győzött a tökéletlen az alkotás diadala.

Kerti elégia

A Kert víz alatt van megint, új Noéra vár valahol az új Bárka, megfőnek a virágok a fától fáig terjedő ingoványban, valahol elsodródott a galamb földet ígérő olajága.

Mi lett a kezdés illatos köntöséből, amit azért terítettél magad alá, hogy összegyűjtsd a Hold ezüst homokját azon a forró éjszakán, amikor még nem zavart ideiglenes állomáshelyed földrezuhant valósága?

Most semmibe nyílnak a víztükrök, pocsolóába fullad a Nap.

Ernyőt nyitott föléd a Szürkület.

Közelítő tél

A színek szövetéről leléptek
a minták, körös-körül minden
árnyékkfekete. Nem tudsz
farkasszemet nézni a pillangókkal,
megkezdődött a merülés, –
gyermekkori fotódon a nevetés
csak egy grimasz, egy letört
szárny az üveglapon.

Csak a képzelet tud vitorlát bontani,
annyira egyedül maradtál a tél
kapujában, – ez az egyetlen menekülés?
A bútorok is lemerültek a homályba,
a formákat szétrágta a sötét, nem
látod hol az ablakkeret, a réseket
betömte a porba szürkült sugár.

Nem látod, merre úszik a légtérbe
tévedt halál, s ha rád virrad az ég
egy megkésett, lomha hajnalon, nem
szárnyalsz a Nap melegébe, – odakint
csak a hamvasságot vesztett felhők
néznek le az égről, mint jóllakott,
lusta, emberkerülő szörnyetegek.

Értékmentés

Turczy István soraira

*Azt élem, amiből vagyok –
feloldozás helyett eloldozás,
lángról gyújtott láng-kezdemény,
bögréről lepattant rózsamáz.*

Színben és alakban szertelen,
völgyből kiszakadó hegymenet,
kövekbe préselődött akarat,
létra csúcsáról leugró képzelet.

*Szembenézni és rejtőzni újra,
fényt fenni a sötét hajába,
szelektálni mentett értékeket,
tövig ráspolyozni a félelem
durva felületét, s a morzsákat
elrejtteni törhetetlen iskátulyába.*

Jó lenne tudni, mi a jó közérzet
titka, hol vannak a veszélyes
pontok, – nem akarok kenyérre
lépve süllyedni az alvilág mocsarába.
Tisztulni csendig. Már készülök.
Áthangolódnak bennem a napok.

Bereti Gábor

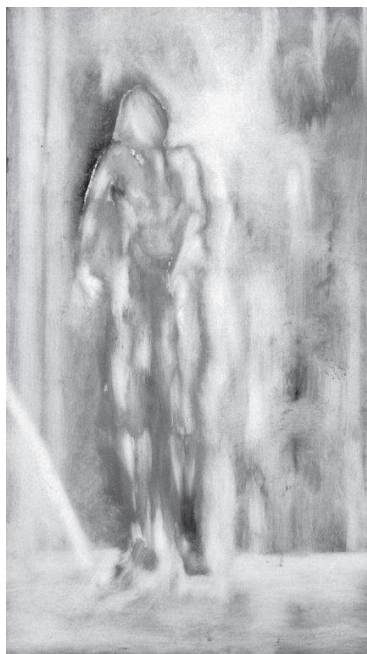
Görögök, Prométheusz

Hogy mit hoz a jövő, megmondja majd a jós.
Csak csínján add elő, mert ő a Nagy Hajós,
ki járt már tengeren, s látott szörnyeket.
Ezért lett maga is, igazi szörnyeteg.

Hogy mit hoz a jövő, nem tudja senki sem.
Amit én szeretnék, az nem lesz tán sosem.
Néma ígéreted, amire gondolok,
hínáros felhőkön épp, hogy átragyog.

S mert nem lehet, hogy öleljem álmomat
és mert megvetem és unom a jósokat,
lassan már elhiszem, jobb, ha hallgatok.

De mondd, hát mit tegyek, *Prométheusz* vagyok.
Dobnak rám láncokat, tépdetik májamat,
de csak ha lenn a tűz, én úgy vagyok *szabad*.

A betezda fürdőnél

Aztán

Aztán megtűröm magamon a csendet.
Míntha kiszáradt fán rigó dalolna.
Tél van vagy nyár. Míntha már mindegy volna.
Mert lombtalan fán dal sem óv életet.

Fekete súlya letörik hirtelen.
Ruhátlan fényben, mindketten védtelen.
Testemből kiszállva éled az ének.
Tüdeje nyitva. Torkából kilépek.

Aztán megtűröm magamon a csendet.
Mert lombtalan fán egy madár dalolgat.
Telet vagy nyarat, tán reményt is hozhat.
Eltűröm érte magamon a csendet.

A pusztában kiáltó

Befut a villamos

Nyitott tenyeremből
indul az élet. Bizakodó, akár egy
reménnyel zsúfolt villamos.
Nekirugaszkodik, fut.

Városi folklórt játszom.
Hajnali színekbe öltözöm,
hogy a bőrömrre tetovált bizalom,
akár az üresség, ne látsszon.

Ám a hazugság zavar.
Hiszen üres ez a folklór,
s az élményem friss.
Hiába igyekszem,
itt hagynak mégis.

Olyan helyen lakom, ahol
ha jön a május, a lakótelep
ablakaiba mindenki kítűz egy
szál virágot.
Itt ér véget a panelvilág.

Az ott már egy lakópark.
Könnyed, hazard fényekben úszik.

Amott, a viskókban meg csend lakik.
És a csend viskóiban meghúzódik
mindenféle ember.
A hangokhoz ott még száz nyelven kavargó,
várandós álmok tapadnak.
Ahogy a szeméttelp szélén a sóhajok.
Mint a falvédőkön,
ahol májusában is csak az ősz inog.

Füstje elterül. Lefojt reményt,
jövőt, szenvedélyt. A város szélén,
az üres állomásra befut
a villamos. Makacs. Vár. Mozdulatlan.
A táblákról megint letörlik nevem.
Mintha a szerepek már ki lennének osztva.
Mintha már a próbát is lekéstem volna.

Ha jól utánzom

Ha jól utánzom a tengert,
kiloccsanak a pohár vízből
(S)
elárasztom a terítőt,
az asztalt, a szobát,
s
megkapom a világot.
Megkapok mindent amire vágyok.
Ha jól utánzom a szívedben élő
ritmust és a zajt,
meghallom, s túlélem
ami hazug lett, ami elhalt.
És túlélem ezt is, e mostani,
tobzódó diadalt.
Ha jól utánzom, meglátom
az éjben,
felismerem a jövőt, a hajnalt.
S meghallom az igazit,
az éneket, az új dalt

Olasz Valéria

Az utolsó előtti percig

Félek, kikopsz emlékeimből,
sápadt a nap fénye,
az idő ellenem, s a határtalan
távolság ténye.
De startra készek a csillagok,
s a hold vitorlát bont,
ábrándjaimat átviszik az éjen,
e szerelmen még nem ülök tort.
Az utolsó előtti percig
beszélek hozzád,
s vádoló az időt,
mi ez a végtelen fogság,
mely nem emészti
el bennem a hőt?
Cellám fölött feszülő mennybolt
tartja rendületlenül hitemet,
hogyan ki ne kopj emlékeimből,
újra és újra megteremtelek.
Csak még egy villanást
a hajnali napban,
az utolsó előtti percben,
de tudom, a végső pillanatban
mennyboltom falán ragyogsz fel,
égikék keretben.

Életem egén

Hófehér őzbak
erdőm rejtekén
szívemből lőtt vad
kincs e földtekén

nyomodban jártam
éj leple alatt
szempillantással
hámba fogtalak

te barnaszemű
hószínű egyed
párnám a derű
fekhelyem veled

vadászok elől
rejtelek óvlak
szívem az erdő
nincs ennél jobb lak

csak el ne kószálj
az út végtelen
nem találne rád
s lennél védtelen

hófehér lelked
leterítenék
ott fenn lebegne
életem egén.

Féltés

Ha elköltözöl szívemből,
miként szeresselek,
ha másik szívbe költözöl,
miként szeresselek?

Idegen szív lesz az néked,
az aorták új folyók,
dicsérheted a parti naplementéket,
hidegen néz rád ott az esti hold.

Hontalan leszel, megtúrt idegen,
hiába ébredsz felkelő nap alatt,
mit együtt raktunk, a meleg lelki
fészek,
s benne lüktető szívverésed,
nálam itt marad.

Rőzse-sonett

Száz éve már hogy beszökött a tél
Átsuhant Nagyváradon Pest-Budán
Zilahra könnyekben hullott a dér
Érdmindszentről eltűnt egy holdsugár

Verecke útja besötétedett
A dyt lámpások kísérték éjig
Dalokra ébredt Nyugat és Kelet
Yorick szigetét romlástól védik

Nótái e bús magyar legénynek
Éberem vigyázzák a Holnapot
Lelkünkben „rőzse-dalai” égnak

Kinyitotta nagy kapuját az Úr
Üdvösséget Sion-hegyen kapott
Lenn a tenger csak zúg csak zúg csak zúg

Úr szemében gyöngy

Ady emlékezete

Mint Úr szemében a gyöngy
örökkön világolsz
törékeny lelkemben
lámpásként lángolsz

kit a Föld egyszer ölébe vett
fiaként „szittyá magasságig”^{*} ünnepelt
kárhozat volt-e neked a földi lét
vagy kínoztató gyönyörű küldetés?
a leghetesebbet ma szókkal
kifejezni oly kevés

gyarló asszonyi szavaimat
lásd eléd teszem
Te csüggedő bús magyar
Te holtodban is eleven

Úr szekerén kidobolsz minket
magadra öltve az égi inget
s engem aggaszt a félelem
mert lassan mindannyian
csóktalan ütközetben veszünk el
Nagykarácsonyt készülök harangozni
a „jóság síró vágójával”^{*}
ennyi mit itt a földön tehetek
több lehet még
de semmivel sem kevesebb

Te Úr szemében gyöngy
ragyogj fel és
szeretve szeress
pótold a hiányt:
minket a fény felé vezess!

(* *Utalás Ady Endre Az Értől az Óceánig és Jóság síró vágja című verseire*)